

КАФЕДРА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Педагогічна практика

Освітній ступінь
Спеціальність
Освітня програма

Бакалавр
025 Музичне мистецтво
«Народні інструменти:
«Балалайка», «Гітара»,
«Домра», «Цимбали»

Курс	1-2
Семестр	2-3

Статус

Цикл професійної і
практичної підготовки

ECTS	1,5
Годин	45
Практичні	17
Самостійна робота	28

Семестровий контроль

Залік

Інформація про викладача

ПІБ	Матвійчук Любов Дмитрівна в.о. професор , завідувача кафедри народних інструментів
Профіль викладача	
e-mail	domra.info@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Метою курсу «Педагогічна практика» для студентів кафедри народних інструментів НМАУ освітнього ступеню «Магістр» формує музикантів-викладачів найвищої кваліфікації, здатних виховувати нові покоління виконавців і викладачів спеціального класу, завдяки практичній реалізації комплексу загальних та специфічних знань. Курс носить яскраво виражений характер педагогічної практики.

Весь комплекс придбаних студентом знань і навичок при вивченні педагогіки, методики, психології, історії виконавського мистецтва та у класі спеціального інструмента систематизуються, закріплюються у курсі **педагогічної практики**.

Завданням студента є оптимальний вибір і практичне використання різних методів індивідуальної роботи з учнем (досвід художнього спілкування) в залежності від особистісних вікових, психофізичних і музичних обдарованості останнього. Студент виявляє програмність, зміст, технічні та художні особливості творів засобами їхнього музичного аналізу та доносить їхню сутність у найдоступнішій формі учневі, оволодіває методичними навичками правильної побудови уроку та оформленні навчальної документації.

Підготовку до педагогічної діяльності студента з учнем та заняття з педпрактики направляє і контролює викладач з фаху.

Вимоги курсу педагогічної практики кафедри народних інструментів будуються згідно з навчальними планами НМАУ та охоплює II та III семестри по 0,5 годин на тиждень. Загальна кількість годин, відведених на педагогічну практику становить 45 годин.

Заняття студентів з учнями сектору педагогічної практики проводяться індивідуально.

Перевірка учнів відбувається засобами різноманітних творчих випробовувань:

- визначення технічного рівня (виконання гам та етюдів);
- виявлення рівня читання з аркуша фрагментів творів різних епох і стилів;
- вимірювання здатності аналітичного оцінювання творів, які виконуються;
- виявлення здатності до самостійного вивчення творів і їх виконання найздібнішими учнями.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен знати:**

- зміст програм ВНЗ III-IV рівнів акредитації: спеціальний інструмент (домра, гітара, балалайка, цимбали), методика викладання гри на своєму інструменті, історії виконавства та виконавська практика
- основні закономірності виконавської техніки
- особливості використання штрихів та прийомів гри на інструменті.
- сучасні досягнення в галузі народно-інструментального виконавства, педагогіки та музичної творчості
- виконавський репертуар та спеціальну літературу
- принципи аранжування та перекладення нотної літератури з інших інструментів
- основи загальнотеоретичних дисциплін, що дозволяють вирішувати завдання творчого, навчально-просвітницького, науково-дослідницького та методичного характеру.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен вміти:**

- навчитися визначати рівень музично – художніх та технічних здібностей студентів, засвоїти програмні вимоги підготовки «бакалаврів», та «магістрів»
- професійно проводити урок з фаху з студентами різного рівня підготовки
- аналізувати музичні твори різних жанрів і стилів, що виконуються відповідно до затвердженого репертуарного плану
- планувати навчальний процес в цілому та до кожного уроку окремо
- застосовувати в практичній діяльності знання, отримані з науково – методичної літератури, занять з фаху, методики викладання гри на народних інструментах, історії виконавства, творчих зустрічей з видатними майстрами музичного мистецтва
- проводити концертні виступи студентства з наступним їх обговоренням
- забезпечити високий рівень естетичного та етичного виховання студентів як майбутніх майстрів мистецтв.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Viber, Zoom.

Перелік тем

Тема 1. Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента.

Тема 2. Вивчення педагогічного репертуару – рівень вимог I-II курсів ВНЗ III та IV рівнів акредитації.

Тема 3. Проведення студентом-практикантом уроку зі студентом молодших курсів під керівництвом педагога-консультанта.

Тема 4. Складання індивідуального робочого плану студента I-II курсів ВНЗ III та IV рівнів акредитації.

Тема 5. Вивчення основних джерел методичної літератури за фахом.

Тема 6. Відвідування уроків викладачів кафедри народних інструментів з метою спостереження і набуття досвіду.

Тема 7. Скласти орієнтовний план аналізу виступу учня.

Тема 8. Музично-виконавський та педагогічний аналіз виконуваних творів.

Тема 9. Робота над розвитком технічних можливостей студента з урахуванням рівня його попередньої підготовки та індивідуальних фізично-моторних якостей.

Тема 10. Робота над органікою звуку.

Форми та технології навчання

Практичні заняття, самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Практичні завдання	50
2.	Самостійна робота	45
3.	Залік	5
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка «відмінно» – відповідає:

а) плідній викладацькій діяльності студента, суть якої полягає у високо професійній підготовці учня сектору педпрактики (високому рівню його гри, достатньому для успішного вступу до музичного училища);

б) вмінню студента забезпечувати оформлення педагогічної документації;

в) підготовці учнів – лауреатів різноманітних конкурсів.

Оцінка « добре » – відповідає:

а) акуратній систематичній роботі студента із учнем сектору педпрактики із досягненням останнім добрих професійних виконавських навичок;

б) засвоєнню студентом навичок оформлення педагогічної документації;

в) підготовці учнів – учасників різноманітних концертів і конкурсів.

Оцінка «задовільно» – відповідає:

а) недостатньо вимогливому ставленню студента до своїх викладацьких обов'язків, що призводить до невисокого виконавського рівня учня;

б) не систематичність занять;

в) неохайність в оформленні педагогічної документації.

Оцінка «незадовільно» – рівень занять студента не відповідає вимогам НМАУ.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Репертуарний список

У програмах фахових класів по інструментам (домра, балалайка, гітара, цимбали).

ЛІТЕРАТУРА :

Балалайка

1. Андрющенков. Начальное обучение игре на балалайке. - Я: Музыка, 1983
2. Андреев В. Вальсы для балалайки с фортепиано
3. Блинов Е. О системе условных обозначений в нотной записи для балалайки. - Свердловское Средне-Уральское книжное изд-во, 1986
4. Галахов В. Искусство балалаечников Дальнего Востока. - М.: Сов. композитор, 1982
5. Зажигин В. Гитарные приемы в игре на балалайке. - М.: ГМПИ им. Гнесиных // Музыкальная педагогика и исполнительство на русских народных инструментах, 1984
6. Нечепоренко П., Мельников В. Школа игры на балалайке. - М.: Музыка, 1988
7. Шалов А. Основы игры на балалайке. - Л.: Музыка, 1970 Баян, акордеон
1. Алексеев І. Методика викладання гри на баяні. - К.: Муз. Україна, 1957
2. Бай Ю. Теоретические основы совершенствования внутренней структуры музыкально-игровых движений баяниста. - К.: Консерватория, рукопись
3. Власов В. Методика работы баяниста над полифоническим произведением. - М.: Всесоюзный методический кабинет по учебным заведениям искусств и культуры.
4. Давидов М. Теоретичні основи перекладення інструментальних творів для баяну- К.: Муз. Україна, 1977
5. Давидов М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяниста (підручник). - К.: Муз. Україна, 2004 ;
6. Липс Ф. Искусство игры на баяне. - М.: Музыка, 1986
7. Обертюхин М. Проблемы исполнительства на баяне. - М.: Музыка, 1989
8. Паньков В. Гами, тризвук, арпеджіо для вибірного баяну. — К.: Муз. Україна, 1982
9. Ризоль М. Принципы применения пятипальцевой аппликатуры на баяне. — М.: Сов. композитор, 1977
10. Ризоль М., Яшкевич И. Школа двойных нот для баяна. - К.: Муз. Украина, 1989
11. Самитов В. Творческая направленность процесса совместной деятельности педагога и студента как условие становления личностных качеств музыканта-исполнителя. - К.: Консерватория, рукопись, 1992
12. Шаров В. Расширение музыкально-выразительных возможностей баяна в его электронной модификации. - К.: Консерватория, рукопись, 1992
13. Шахов Г. Игра по слуху, чтение с листа и транспонирование в классе баяна. - М.: Музыка, 1974
14. Ястребов Ю. Основы баянной аппликатуры. - Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1984
15. Яшкевич И. Особенности освоения полиритмики в процессе обучения баяниста. - М.: ГМПИ им. Гнесиных, 1980. // Вопросы профессионального обучения баяниста

Гітара

1. Вольман Б. Гитара и гитаристы. – М: Музгиз, 1961

2. Вольман Б. Гитара в России. - Л.: Музыка, 1968
3. Вайсборд М. А. Сеговия и гитарное искусство XX века. - М.: Сов. композитор, 1989
4. Газарян С. Рассказы о гитаре. — М., 1987
5. Красний В. Техические возможности русской семиструнной гитары - М.: Сов. композитор, 1963
1. Лысенко Н, Михеев Б. Школа игры на четырехструнной домре. - К.: Муз. Украина, 1989, 152 с.
2. Лысенко Н. Методика обучения игре на домре. - К.: Муз. Украина, 1990, 88 с.
3. Гелис М, Вольская Т. Методика обучения игре на домре. -/ Свердловск, 1988, 79 с
4. Бортник Є.О. Струнний інструментарій Слобідської України / в минулому і сучасному. // У зб.: Музична Харківщина, 1992, / с. 191-205
5. Свиридов Н. Основы методики обучения игре на домре. -Л.: Музыка, 1968, 76 с.
6. Смаловская Г.В., Зеленин В. М. Скрипичные штрихи и способы исполнения их на домре. - Минск: 1981, 25 с.
7. Михайленко Н. Методика преподавания игры на гитаре. – К., 2003
8. Михайленко Н., Фан Динь Тан. Справочник гітариста – К., 1998

Домра

1. Лысенко Н., Михеев Б. Школа игры на четырехструнной домре. – К.: Муз. Украина, 1989, 152 с.
2. Лысенко Н. Методика обучения игре на домре. - К.: Муз. Украина, 1990, 88 с.
3. Матвійчук Л. Методичні основи формування виконавської майстерності домриста. - К.: 2005
4. Матвійчук Л. Школа мастерности кобзиста. - К.: 2005
5. Геліс М., Вольская Т. Методика обучения игре на домре. – Свердловск, 1988, 79 с.
6. Бортник Є.О. Струнний інструментарій Слобідської України в минулому і сучасному.// У зб.: Музична Харківщина, 1992, с. 191-205
7. Свиридов Н. Основы методики обучения игре на домре. – Л.: аловская Г.В., Зеленин В.М. Скрипичные штрихи и способы исполнения их на домре. – Минск: 1981, 25 с.

Цимбали

1. Агратіна Г. Українські цимбали – здобутки і проблеми / НМАУ ім.П.І.Чайковського,1998/
2. Асафьев Б. Музична форма як процес/М.1952/
3. Баран Т. Концертні цимбали: історико-теоретичний та виконавський підходи /Київ, 2003/
4. Григоренко А. З історії українських цимбалів /НМАУ ім.П.І.Чайковського,1998/
5. Давидов М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста/Муз.Україна,1997/
6. Давидов М. Народно-інструментальна культура України /НМАУ ім.П.І.Чайковського,2005/
7. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах/ НМАУ ім.П.І.Чайковського,2005/
8. Давидов М. Проблеми збереження та розвитку академічного народно-інструментального мистецтва України /НМАУ ім.П.І.Чайковського,2008/
9. Ida Tarjani – Iozef Falka Cimbalom iskola. 1967 Editio Musika Budapest
10. Незовибатько О. Школа гри на українських цимбалах /К., Мистицтво, 1966/
11. Овчарчин В. Цимбалісти та їх історичний внесок у розвиток і становлення цимбалів в Україні /НМАУ ім.П.І.Чайковського,1999/
12. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів /К., Музична Україна,1980

